

JAARRAPPORTAGE 2013

PANEL DEURBELEID ROTTERDAM

Maart 2014
Shannah Spoelstra
Secretaris Panel Deurbeleid Rotterdam

Inhoudsopgave

- 1. Inleiding**
- 2. Aantal meldingen**
- 3. Karakterisering meldingen**
 - 3.1 Aard
 - 3.2 Grond
 - 3.3 Reden weigering
- 4. Kenmerken melder**
 - 4.1 Etnische achtergrond
 - 4.2 Geslacht
- 5. Het uitgaansleven: meldingen per onderneming**
- 6. Afhandeling**
- 7. De meldingen samengevat**
- 8. Doelstellingen en verantwoording**
 - 8.1 Werkconferentie Panels Deurbeleid
 - 8.2 Bezoek aan het eerste horeca-breed overleg in Brussel
 - 8.3 Voorlichtingen op scholen
 - 8.4 Jaarlijkse bijeenkomst Panel Deurbeleid Rotterdam
 - 8.5 Facebookpagina en promo-filmpje
 - 8.6 Vervolg op sfeerbezoeken 2012
 - 8.7 Meelopen Horecare Politie Rotterdam
- 9. Overig 2013**
 - Bijlage 1: Het Panel Deurbeleid en convenantpartijen
 - Bijlage 2: Artikel Metro 16-05-1013
 - Bijlage 3: Verslag bijeenkomst- werkconferentie horecadiscriminatie 22 januari 2013
 - Bijlage 4: PROTOCOL TEGEN DISCRIMINATIE EN VOOR VEILIGHEID IN HET BRUSSELSE UITGAANSLEVEN
 - Bijlage 5: Programma Jaarlijkse Bijeenkomst 2013

1. Inleiding

Het Panel Deurbeleid Rotterdam is in 2002 opgericht en bestaat uit vertegenwoordigers van de gemeente Rotterdam, de Politie Rotterdam-Rijnmond, Koninklijke Horeca Nederland en RADAR, bureau voor gelijke behandeling en tegen discriminatie. Het Panel heeft verschillende criteria opgesteld voor een discriminatievrij deurbeleid. Deze criteria staan in een convenant, dat door diverse Rotterdamse horecaondernemers ondertekend is. Het convenant en het panel zijn mede bedacht door de branche en de ondernemers zelf, om transparantie en zelfregulering te versterken, discriminatie actief tegen te gaan en daarmee de kwaliteit en het imago van het Rotterdamse uitgaansleven te verbeteren.

Het Panel heeft twee hoofdtaken: het beoordelen van het deurbeleid van individuele horecaondernemers en het onderzoeken van meldingen en klachten¹ over vermeende discriminatie in de horeca. Deze klachten kunnen concrete gevallen van discriminatie zijn, maar ook gevoelens die niet altijd door feiten en harde argumenten kunnen worden gestaafd.

2013 is voor het Panel een zeer divers jaar geweest. Allereerst zijn de klachten in vergelijking met voorgaande jaren gedaald, 55 in 2013 t.o.v. 98 in 2012. Dit lijkt te maken te hebben met een aantal convenantpartners die met name in 2012 nog 'piekten' qua aantal klachten en waar dit jaar opvallend minder klachten over binnen zijn gekomen. Hoewel het niet eenduidig vast te stellen is dat er op deze locaties daadwerkelijk minder onterecht geweigerd wordt, is er in 2013 wel veel aandacht geweest voor het deurbeleid van deze locaties, zowel vanuit het panel als bij de ondernemers zelf. Dit lijkt zijn vruchten af te werpen.

Hoewel enerzijds de klachten t.o.v. van de afgelopen 3 jaar zijn gedaald, was het een vol jaar. Een vol jaar dat in januari begon met het samen met het College voor de Rechten van de Mens organiseren van een landelijke conferentie over uitgaansdiscriminatie. Naar aanleiding van deze conferentie zijn het afgelopen jaar verschillende gesprekken geweest met het Ministerie van Sociale Zaken om te bekijken of de aanpak van discriminatie middels bestuursrechtelijke maatregelen verbeterd kan worden. Verder was het Panel enkele keren te gast in Brussel. Daar vond dit jaar een eerste horecabreed overleg plaats waar ook het panel zich presenteerde. Dit resulteerde afgelopen zomer in een 'Protocol tegen discriminatie en voor veiligheid in het Brusselse Uitgaansleven'.

In Rotterdam werd weer een aantal nachten meegelopen met het horecareteam van de politie, was de jaarlijkse bijeenkomst voor het gehele netwerk dit keer in Café de Beurs en zijn er voorlichtingen geweest op scholen. Verder is er een promofilmpje gemaakt dat in 2014 zal worden uitgebracht inclusief een nieuwe meldingsmogelijkheid via facebook. Ook was er aandacht voor het Panel op de radiozender Funx, een contact dat in 2014 wordt geïntensiveerd.

In dit jaaroverzicht worden de meldingen van 2013 geanalyseerd en afgezet tegen de doelstellingen voor dit jaar.

¹ Het verschil tussen een melding en een klacht is dat een melding alleen wordt geregistreerd en een klacht in behandeling wordt genomen. Voor het gemak zal in dit jaarverslag verder over 'meldingen' gesproken worden.

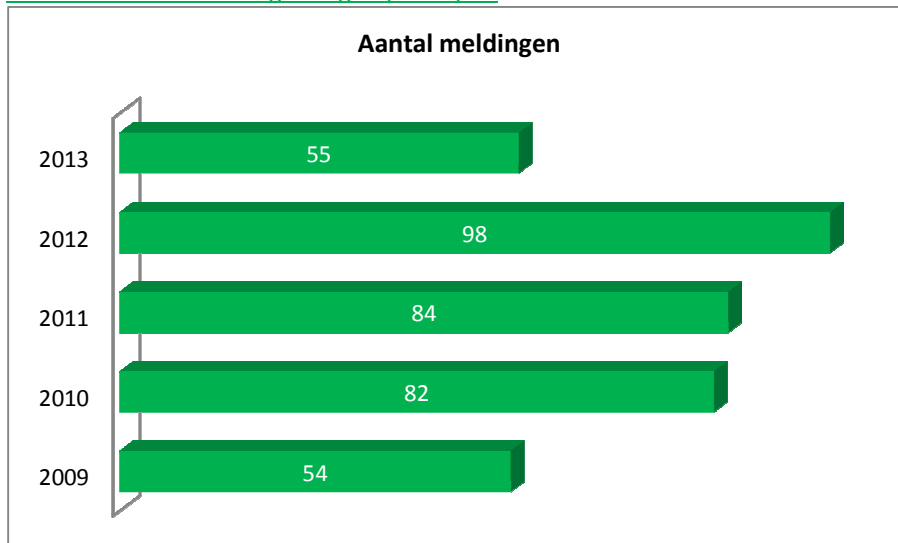
2. Aantal meldingen

Meldingen over onterechte weigering aan de deuren van Rotterdamse uitgaansgelegenheden worden door het Panel geregistreerd en kunnen op verschillende manieren binnenkomen (telefonisch, via sms of de website). Meldingen kunnen ook binnenkomen via RADAR en worden soms doorgestuurd door de gemeente of de politie. Met name doorverwijzingen door de politie lijken de afgelopen jaren te zijn toegenomen. De secretaris van het Panel, die sinds eind 2010 regelmatig een horecare-nachtdienst met de politie meeloopt in het centrum van Rotterdam, reikt de politie visitekaartjes van het Panel uit om doorverwijzen te vergemakkelijken.

In 2013 bereikten opvallend minder meldingen het Panel Deurbeleid vergeleken met vorige jaren. In totaal kwamen 55 zaken binnen. Sinds 2009 is het aantal niet zo laag geweest. Dit kan er mee te maken hebben dat in het afgelopen jaar op een aantal plekken het deurbeleid is aangepakt. Een aantal zaken trok vorig jaar veel meldingen waarna er verschillende gesprekken plaatsvonden. Ondernemers hebben zich ingespannen om verbetering te bereiken. Ook heeft het Panel in 2013 geen sfeerbezoeken uitgevoerd. In 2012 gebeurde dat wel en deze sfeerbezoeken leverden een flink aantal meldingen op. Verder lijkt de sms-dienst op zijn retour te zijn. Social media en applicaties als whatsapp vervangen steeds meer dit medium. Er is geen eenduidige oorzaak te benoemen waarom er in 2013 minder meldingen binnen zijn gekomen.

In 12 van de 55 meldingen bleek uiteindelijk geen sprake te zijn van een panelgerelateerde melding², omdat er ofwel in een zaak een incident had plaatsgevonden (het panel gaat alleen over deurbeleid) of omdat de melding geen betrekking had op een convenantpartner. In 2012 bedroeg het aantal niet-Panelgerelateerde meldingen vier.

Grafiek 2 Aantal meldingen afgelopen 5 jaar

3. Karakterisering meldingen

3.1 Grond van weigering

In bijna 70% van de meldingen was er sprake van een gevoel van discriminatie op grond van herkomst. Dit ligt relatief gezien iets lager dan in 2012 (77%) maar nog steeds hoger dan in 2011

² Deze meldingen zijn strict genomen geen meldingen voor het Panel. Wel zijn ze in de totalen meegenomen, omdat zij wel bij het Panel zijn gemeld, behandeld ofwel doorverwezen zijn en betrekking hebben op gevoelens van discriminatie in het uitgaansleven.

(54%) . 'Een gevoel van discriminatie', omdat het Panel Deurbeleid in veel zaken niet objectief kan vaststellen of er sprake is geweest van discriminatie. De meldingen lopen uiteen van opmerkingen als 'het is vol' tot 'alleen voor vaste klanten', die naar de mening van klagers veelal selectief worden gebruikt jegens allochtone jongemannen (voor redenen van weigering, zie paragraaf 3.3).

Tabel 3.1 Discriminatiegronden

Grond ³	2013	2012	2011
Ras/afkomst	38	75	48
Onbekend	3	8	10
Geslacht	4	7	15
Overig	9	5	4
Seksuele gerichtheid	0	2	12
Leeftijd	1	1	0
Totaal	55	98	89

In 4 gevallen zou de weigering te maken hebben met geslacht (7% in 2013, evenals in 2012, t.o.v. 18% in 2011). Het gaat hier om vrouwen die zijn geweigerd bij een homobar en mannen die meer entree moeten betalen dan vrouwen. De 9 meldingen 'overig' lopen uiteen van mensen die geweigerd worden door een (mogelijk) eerder incident binnen tot mogelijke dronkenschap.

Voorbeeld:

Een groep van 4 mannen wordt geweigerd door een portier nadat deze de mannen naar hun afkomst gevraagd zou hebben. Op basis van het antwoord zou de portier de mannen hebben geweigerd. De mannen hadden van te voren een kaartje gekocht, maar wilden het toch bij alleen een melding laten.

3.2 Aard van de weigering

Wat betreft aard heeft het merendeel van de meldingen betrekking op omstreden behandeling⁴ (95%). Geweld en vijandige bejegening werd dit jaar heel weinig genoemd.

Tabel 3.2 Aard van de discriminatie

Aard ⁵	2013	2012	2011
Omstreden behandeling	51	91	76
Bedreiging	0	4	0
Vijandige bejegening	2	3	0
Onbekend	0	3	3
Geweld	2	2	5
Overig	4	2	0
Totaal	59	105	84

³ De totalen kunnen hier afwijken, omdat er op sommige klachten meer gronden van toepassing zijn dan één.

⁴ Er is sprake van omstreden behandeling wanneer mensen de toegang wordt geweigerd tot een dienst of goed (denk aan een sportclub, horecagelegenheid, maar ook aan werk of het afsluiten van een verzekering) omdat zij tot een bepaalde groep behoren (of geacht worden te horen). Bijvoorbeeld omdat zij allochtoon zijn, een beperking hebben of „te oud” zijn. Wanneer algemene regels nadelig uitpakken voor bepaalde groepen is er ook sprake van omstreden behandeling. Dergelijke uitsluiting kan ook indirect zijn, bijvoorbeeld wanneer hoofddeksels niet zijn toegestaan, waardoor moslima's worden getroffen.

⁵ De totalen kunnen hier afwijken, omdat er op sommige klachten meer aard van toepassing zijn dan één.

Voorbeeld:

Een groep van 4 mannen van Surinaamse afkomst wordt geweigerd. De gegeven reden van weigering is dat ze geen vrouw bij zich hebben. Dit is echter niet conform de huisregels van de betreffende locatie. Wanneer de mannen vervolgens met vrouwen terug komen, wordt de reden van weigering 'waggelen'. In de hierop volgende discussie tussen melder en portier, zou de beveiligster een poging hebben gedaan een elleboogstoot uit te delen en heeft hij de telefoon van melder beschadigd. Ondanks dit voorval staan de jongens open voor een bemiddelingsgesprek met de ondernemer en het Panel. Hierin wordt de jongens excuses aangeboden en dit accepteren zij. De betreffende beveiligster zou ondertussen niet meer aan de betreffende deur staan.

3.3 Reden weigering

De onderstaande tabel is opgesteld aan de hand van de beschikbare informatie per dossier. In de tabel is te zien op grond van welk argument melder de toegang is geweigerd. In enkele meldingen zijn verschillende argumenten van weigering genoemd. Uit slechts 2 meldingen viel niet te halen wat de gegeven reden van weigering was. In 2012 waren dit er ook slechts 2, in 2011 was in 25 zaken de informatie te summier. Dit betekent dat de volledigheid van registratie aanmerkelijk is verbeterd. In 2013 was er overigens in 6 meldingen sprake van uitzetting, of een ander type incident dan een weigering aan de deur. Deze zaken zijn niet meegenomen in onderstaande tabel.

Tabel 3.3 Gegeven reden voor weigering

Gegeven reden voor weigering	2013	2012	2011
Geen vaste klant	15	51	15
Geen reden gegeven	3	9	9
Geen toegang zonder dame	1	8	0
Te veel mannen binnen	0	0	5
Besloten feest	0	6	3
Geen vaste klant (maar is dit wel)	2	6	0
Discriminatoire reden	5	5	6
Geen studentenpas	3	2	0
Geweigerd vanwege vermeend dronkenschap	4	2	0
Het is vol	1	2	3
Overig	12	8	4

De meest genoemde reden van weigering is dat de persoon in kwestie geen 'vaste klant' zou zijn (27%). Opvallend is dat dit argument in 2013 minder vaak is gemeld dan in 2012 (52%). Dit argument van weigering wordt door de jaren heen vooral genoemd door mannelijke melders met een niet-blanke huidkleur of door melder die in het gezelschap zijn van vrienden met een niet-blanke huidkleur. Dit wekt het vermoeden dat op het eerste oog neutrale weigeringgronden, regelmatig worden gebruikt om mensen uit specifieke groepen te weigeren. Dat dupeert die groepen in het algemeen en mannen en jongens in het bijzonder. Hierover zijn diverse gesprekken gevoerd met ondernemers en beveiligsters in 2012 en 2013.

Voorbeeld:

Melder wordt geweigerd door een beveiligster, ondanks dat hij in het bezit is van een persoonlijke uitnodiging. De beveiligster is van mening dat hij geen vaste klant is en daarom niet naar binnen mag. Melder zou geen bekend gezicht hebben.

Aan de reden van weigering 'geen toegang zonder dame' kleefte hoe dan ook een risico van discriminatie op grond van geslacht (een man en een vrouw en twee vrouwen komen wel binnen,

twee mannen echter niet) en van seksuele gerichtheid (een homoseksueel stel zou op grond van deze reden van weigering niet binnen komen). Ook dit argument werd overigens in vergelijking met 2012 minder vaak genoemd.

Expliciete discriminatoire opmerkingen zijn 5 keer gerapporteerd. Het gaat hierbij op discriminatoire opmerkingen over afkomst en over geslacht.

4. Kenmerken melders

4.1 Etnische achtergrond

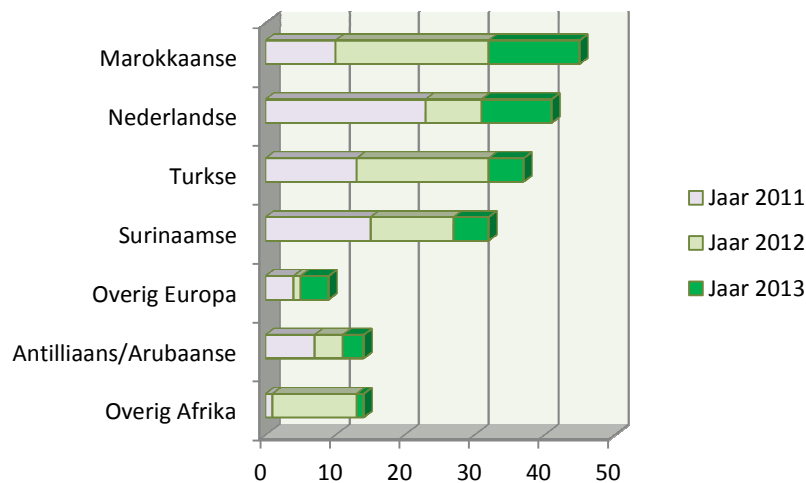
Van de melders waar de achtergrond bekend van is, zijn de meeste van Marokkaanse afkomst. In 2012 was dit ook het geval. Relatief gezien verschilt het percentage melders van Marokkaanse afkomst amper. Het aantal melders met een Nederlandse achtergrond is relatief gezien gestegen (van 8% in 2012 naar 18% in 2013), het aantal melders met een Turkse achtergrond is relatief gezien meer dan gehalveerd (van 21% in 2012 naar 9% in 2013). De meest opvallende daling is die van melders met een Afrikaanse achtergrond (van 12% in 2012 naar 2% in 2013). Bij melders met andere achtergronden dan de hier genoemde zijn er ofwel weinig verschillen met vorig jaar, ofwel zijn de aantallen zo laag dat er weinig over te zeggen valt. Het Panel heeft dan ook geen eenduidige verklaring waarom het aantal melders van bepaalde achtergrond is gestegen of gedaald.

Tabel 4.1 Achtergrond melder

Achtergrond melder	2013	2012	2011
Marokkaans	13	22	10
Nederlands	10	8	23
Surinaams	5	12	15
Turks	5	19	13
Antilliaans/Arubaans	3	4	7
Overig Europa	4	1	4
Overig Afrika	1	12	1
Overig/onbekend	14	20	11
Totaal	55	98	84

Vrijwel alle klagers met een niet-westerse achtergrond doen overigens melding van onterechte weigering op grond van ras/afkomst.

Grafiek 4.1 Achtergrond melder afgelopen jaren opgeteld

Voorbeeld:

Een groep van drie mannen wordt geweigerd met de opmerking 'Dat gaat hem niet worden, jongens'. Vervolgens zou de beveiliging hebben gezegd dat 'Marokkanen niet in het beleid passen van de betreffende locatie'. Het gaat hier overigens om een niet-convenantpartner.

4.2 Geslacht melder

Evenals in voorgaande jaren worden meldingen voornamelijk gedaan door mannen. Dit bevestigt dat mannen meer discriminatie ervaren in het uitgaansleven dan vrouwen, of dat zij het eerder melden. Maar ook vrouwen krijgen te maken met discriminatie aan de deuren van het Rotterdamse uitgaansleven, al is het bijvoorbeeld indirect, wanneer hun mannelijke vrienden worden geweigerd bij een club. Ook zijn er moeders die melding maken van een onterechte weigering van hun zoon.

Geslacht	2013	2012	2011
Man	44	83	66
Vrouw	9	8	15
Onbekend	2	7	3
Totaal	55	98	84

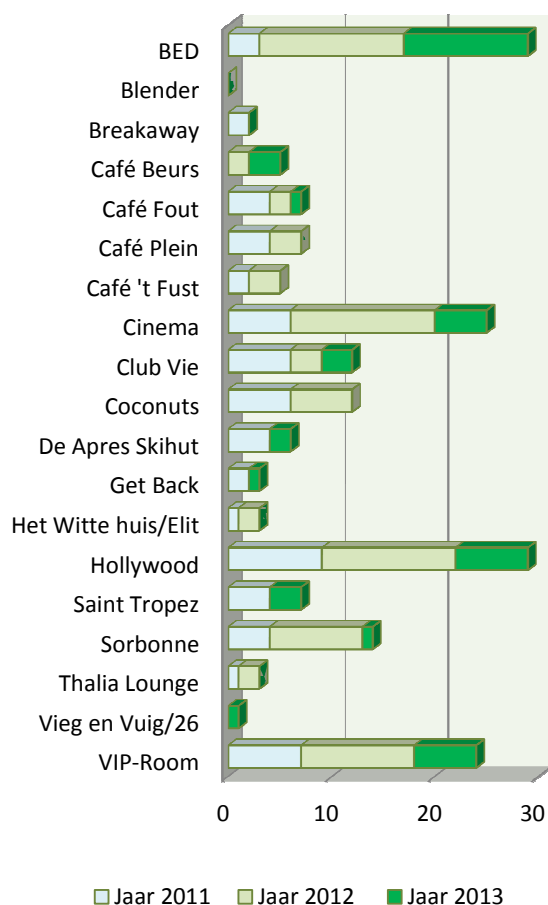
5. Het uitgaansleven: meldingen per convenantpartner

In 2013 ontving het Panel Deurbeleid meldingen over 12 verschillende locaties van convenantpartners. Van 10 meldingen was de locatie onbekend of betrof het geen zaak van een convenantpartner. Het Panel Deurbeleid Rotterdam neemt alleen meldingen over convenantpartners in behandeling. De meldingen die binnenkomen over uitgaansgelegenheden die geen convenantpartner zijn, worden geregistreerd, maar verder afgehandeld door RADAR. In al deze gevallen wordt wel overlegd of een uitgaansgelegenheid die nog geen partner is, benaderd wordt met het voorstel zich aan te sluiten bij het Panel. Dit is deels afhankelijk van het verloop van de klachtenprocedure bij RADAR. Pas wanneer een klacht naar behoren is afgehandeld, benadert het Panel de betreffende ondernemer. Het panel adviseert incidenteel RADAR over klachtbehandeling en andersom vindt dat ook plaats. Er vindt ook informatie-uitwisseling plaats tussen het Panel en RADAR over het verloop van de klachtbehandeling.

Tabel 5 Meldingen per locatie

Betreft	2013		2012		2011	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
BED	12	22	14	14	3	4
Blender	0	0	0	0	0	0
Breakaway	0	0	0	0	2	2
Café Beurs	3	5	2	2	0	0
Café Fout	1	2	2	2	4	5
Café Plein	0	0	3	3	4	5
Café 't Fust	0	0	3	3	2	2
Cinema	5	9	14	14	6	7
Club Vie	3	5	3	3	6	7
Coconuts	0	0	6	6	6	7
De Apres Skihut	2	4	0	0	4	5
Get Back	1	2	0	0	2	2
Het Witte huis/Elit	0	0	2	2	1	1
HMH	7	13	13	13	9	11
Saint Tropez	3	5	0	0	4	5
Sorbonne	1	2	9	9	4	5
Thalia Lounge	0	0	2	2	1	1
Vief en Vuig/26	1	2	0	0	0	0
VIP-Room	6	11	11	11	7	8
Onbekend/nvt	10	18	14	14	20	24
Totaal	55	%	98	%	84	100

Grafiek 5 Meldingen per locatie opgeteld

Een aantal zaken valt op in 2013, voornamelijk in positieve zin. Vorig jaar 'piekten' met name 5 locaties, namelijk BED, Cinema, Hollywood, de VIP-Room en de Sorbonne. De klachten over de meeste van deze zaken zijn in 2013 opvallend gedaald. Het aantal meldingen over de Sorbonne is het meest gedaald, van 9 in 2012 naar 1 in 2013. Ook kwamen er voor het eerst sinds enkele jaren minder klachten over de Cinema binnen, bijna tweederde minder. Het aantal klachten over de HMH en de VIP-Room is bijna gehalveerd. De meldingen over BED zijn iets verminderd.

Het is echter niet eenduidig vast te stellen waarom meldingen over bepaalde locaties dalen en over andere stijgen. Dit kan te maken hebben met een gewijzigd deurbeleid. In 2013 is er veel aandacht geweest voor het deurbeleid van deze locaties, zowel vanuit het panel als bij de ondernemers zelf. Dit lijkt zijn vruchten te hebben afgeworpen. Zo heeft het Panel verschillende gesprekken gevoerd met de Cinema over het hoge aantal klachten de afgelopen jaren. Niet alleen uit de cijfers valt af te leiden dat het deurbeleid van deze club is gewijzigd. Ook de ondernemer heeft dit aangegeven en dit signaal bereikt het Panel ook van stappende jongeren in Rotterdam.

Echter, omdat het totaal aantal klachten dat bij het panel in 2013 binnen kwam t.o.v. vorige jaren ook flink is gedaald, kan er niet stellig worden geconcludeerd dat er ook daadwerkelijk minder mensen onterecht geweigerd zijn op de betreffende locaties. In 2014 zal moeten worden bekeken of de dalende trend van 2013 zich zal voortzetten. In 2014 zal het Panel dan ook de aandacht blijven richten op het deurbeleid van die locaties die qua aantallen klachten (nog steeds) boven de rest uitspringen.

In verband met verschillen in concepten en het marktaandeel kan het aantal meldingen per club onderling niet zonder meer worden vergeleken. De ene uitgaansgelegenheid heeft een concept dat het mogelijk maakt scherp tot bijna digitaal te selecteren. De andere heeft een veel algemener profiel, waardoor selectie aan de poort veel genuanceerder lijkt en al snel discutabel wordt. Verder ligt het voor de hand om te veronderstellen dat een zaak met meer bezoekers meer meldingen over het deurbeleid noteert. Naast aanzienlijke absolute verschillen wat betreft de capaciteit van wat een horecagelegenheid aan bezoekers binnen kan hebben⁶, is er ook sprake van verschillen in de 'doorstromingsnelheid' van klanten. Daarbij vallen er aan de hand van dergelijke relatief kleine aantallen sowieso geen harde conclusies te trekken. Wel kan gesteld worden dat er, net zoals met meldingen over discriminatie in het algemeen, veel minder gemeld wordt dan dat zich daadwerkelijk afspeelt.

⁶ De capaciteit van de Hollywood Music Hall is beduidend groter dan die van bijvoorbeeld de VIP-Room

6. Afhandeling van de klachten

Het Panel Deurbeleid neemt meldingen van mensen die zich onterecht geweigerd voelen in behandeling. Allereerst legt zij eerste contact met melders en wordt de vraag gesteld of hij/zij het bij een melding wil houden of verder de klachtenprocedure wil volgen. Het verschil tussen een melding en klacht is dat een melding slechts wordt geregistreerd en een klacht wordt behandeld. Sommige mensen willen namelijk slechts melding maken van ervaren discriminatie bij deurbeleid en hier verder geen werk van maken. Anderen kiezen ervoor de klachtenprocedure in te gaan.

Als een melder de klachtenprocedure verder wil volgen, wordt allereerst een gesprek voorgesteld met de eigenaar van de club voor hoor- en wederhoor. Als dit door de melder onvoldoende wordt geacht, onderzoekt het Panel Deurbeleid de melding en informeert klager en ondernemer over de bevindingen van dit onderzoek. Bij discriminatie volgt een waarschuwing en neemt het Panel contact op met politie of gemeente, afhankelijk van de bevindingen. Het Panel en/of RADAR kan ook adviseren een andere weg te bewandelen, bijvoorbeeld aangifte doen bij de politie of melding doen bij het College voor de Rechten van de Mens.

Tabel 6 Afhandeling van de klachten

Afhandeling ⁷	2013		2012		2011	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Melding, alleen registratie	27	49	55	56	41	48
Gesprek, in tevredenheid afgesloten	10	16	13	13	15	18
Cliënt haakt af	2	4	12	12	10	12
Vanuit Panel gesprek met ondernemer	2	4	6	6	1	1
Aangifte (na gesprek)	0	0	4	4	1	1
Aangifte (zonder gesprek)	2	4	0	0	0	0
Bleek geen Panelzaak, doorverwijzen	12	22	4	4	14	16
Bemiddeling vanuit Panel	2	4	2	2	1	1
Gesprek op eigen initiatief	0	0	1	1	0	0
Gesprek, niet in tevredenheid afgesloten	1	2	1	1	2	2
Totaal	58	%	98	%	85	%

Veel meldingen die binnen komen bij het Panel worden alleen geregistreerd en gaan niet de klachtenprocedure in (27 in 2013). Vaak willen melders alleen hun verhaal kwijt en geen verdere stappen ondernemen. Wil men wel verder de klachtenprocedure volgen, dan wordt een gesprek voorgesteld met de ondernemer. Dit is in 2013 met 11 meldingen gebeurd. Bij twee daarvan is het panel op vraag van de melder mee geweest als bemiddelaar. In de overige negen gesprekken werd dit niet nodig geacht.

In een enkel geval doen melders aangifte. In het verleden wel eens op advies van het Panel, wanneer er bijvoorbeeld sprake is van geweld of een nadrukkelijk discriminerende opmerking. In 2013 is er uit eigen beweging van melders 2 keer aangifte gedaan tegen een convenantpartner. Deze zaak loopt nog en wordt door het Panel en door RADAR gevolgd.

Wanneer er bij het Panel een melding binnenkomt met betrekking tot geweld, wordt de melder direct doorverwezen naar de politie. In enkele gevallen is de politie al betrokken, bijvoorbeeld i.v.m. een aangifte. Op het moment dat er een aangifte ligt bij de politie, of het hier nu gaat om omstrede behandeling of geweld, ligt de zaak automatisch bij de politie en niet meer bij het Panel. Omdat één van de Panelleden politiefunctionaris is, houdt het Panel zicht op wat er met dergelijke zaken gebeurt. Daarnaast is er ook eenmaal per 6 weken een zaaksoverleg tussen RADAR, politie en OM,

⁷ De totalen kunnen hier afwijken, omdat er sommige klachten verschillende afhandelingen van toepassing zijn.

het zogenaamde Regionaal Discriminatie Overleg. Hierin worden aangiften inzake discriminatie besproken.

Voorbeeld:

Een man wordt geweigerd omdat gedacht wordt dat hij bij de persoon voor hem in de rij hoort. Die bleek dronken te zijn. Beveiligers waren niet te overtuigen door melder. Melder laat het er op dat moment bij zitten om discussie en daarmee escalatie te voorkomen. Melder stapt naar het Panel en geeft aan graag in gesprek te gaan met de ondernemer. Hij had namelijk het gevoel dat hij geweigerd was op grond van zijn afkomst. Het Panel maakt een afspraak voor hem met de betreffende ondernemer. Dit gesprek verloopt naar tevredenheid van beide kanten en de zaak wordt afgesloten.

Verder is er een aantal zaken waar in het eerste contact blijkt dat die niet op de weg van het Panel liggen om op te pakken (12 in 2013). Het Panel neemt alleen meldingen in behandeling die gaan over deurbeleid van convenantpartners. Waar mogelijk worden deze zaken doorverwezen, meestal naar RADAR. Dit jaar lag dit aantal vrij hoog, mede omdat er een aantal klachten binnenkwamen over niet-convenantpartners. Deze zaken zijn allemaal door RADAR opgepakt. Het Panel heeft twee ondernemers benaderd om panellid te worden, maar daar zijn zij vooralsnog niet op ingegaan.

7. De meldingen samengevat

In 2013 kwamen in vergelijking met voorgaande jaren minder meldingen binnen bij het Panel Deurbeleid Rotterdam. Voor deze daling is geen eenduidige oorzaak aan te wijzen. In bijna 70% van de meldingen was er sprake van een gevoel van discriminatie op grond van herkomst. Dit ligt relatief gezien iets lager dan in 2012 (77%) maar nog steeds hoger dan in 2011 (54%).

Wat betreft aard van de meldingen, heeft het merendeel betrekking op omstreden behandeling (95%). Geweld en vijandige bejegening werd dit jaar weinig geregistreerd. De meest genoemde reden van weigering is dat de persoon in kwestie geen 'vaste klant' geacht wordt te zijn (27 %), een argument dat alleen wordt genoemd door mannelijke melders met een niet-blanke huidkleur. Dit geldt ook voor een aantal andere weigeringsredenen. Op het eerste oog neutrale weigeringsgronden lijken regelmatig te worden gebruikt om mensen uit specifieke groepen te weigeren. Opvallend is dat dit argument in 2013 minder vaak is gemeld dan in 2012. Discriminatoire opmerkingen in verband met ras/afkomst zijn in 5 gevallen gerapporteerd als weigeringsgrond.

Van de melders waar de achtergrond bekend van is, zijn de meesten van Marokkaanse afkomst. Het aantal 'autochtone' melders is gestegen t.o.v. vorig jaar, terwijl het aantal melders met een Surinaamse en Turkse achtergrond juist is gedaald. Omdat het totaal aantal meldingen ook is gedaald en de aantallen vrij laag zijn, vallen hier geen stellige conclusies uit te trekken. Bij 14 meldingen is de achtergrond van de melder overigens onbekend. Hier gaat het merendeel overigens wel over vermoedelijke weigering op grond van afkomst.

Evenals in voorgaande jaren worden meldingen voornamelijk gedaan door mannen.

In 2013 ontving het Panel Deurbeleid meldingen over 12 verschillende locaties van convenantpartners. Van 10 meldingen was de locatie onbekend of betrof het geen bedrijf van een convenantpartner. Opvallend is dat er over een aantal locaties dat vorig jaar piekte, met name Cinema en Sorbonne, beduidend minder meldingen binnen kwamen. Van met name de Cinema is bekend dat zij hun deurbeleid hebben aangepast.

Wat betreft afhandeling was er in 27 gevallen sprake van alleen melden. In 11 gevallen (14%) heeft er een bemiddelingsgesprek plaatsgevonden. Er zijn twee melders die uit eigen beweging ook aangifte hebben gedaan. Zij zagen geen heil in een bemiddelingsgesprek.

8. Overig 2013

8.1 Werkconferentie Panels Deurbeleid

Het College voor de Rechten van de Mens (het College) heeft in samenwerking met het Panel Deurbeleid Rotterdam in januari 2013 een conferentie georganiseerd. Na een welkomstwoord van ondervoorzitter van het College Piet van Geel en een introductie van Hasib Moukaddim, directeur Samenwerkingsverband van Marokkaanse Nederlanders (SMN), werden twee manieren van aanpak besproken: de panelaanpak door de secretaris van het Panel Deurbeleid Rotterdam Shannah Spoelstra en de voorgenomen bestuursrechtelijke aanpak van de gemeente Amsterdam door Simon Bontekoning. Vervolgens waren er verschillende workshops te volgen en werden de uitkomsten van deze workshops als afsluiting plenair teruggekoppeld. *(Voor een uitgebreid verslag zie bijlage 3).*

8.2 Bezoek aan het eerste horeca-breed overleg in Brussel

Op 28 juni woonde de secretaris van het Panel Deurbeleid samen met een collega van RADAR het eerste brede horeca-overleg bij van het Brussels gewest bij. Voor het eerst kwamen hier mensen van de politie, de gemeente, ondernemers, OM en migranten-organisaties bijeen om discriminatie in het Brusselse uitgaansleven met elkaar te bespreken. Hier is een korte presentatie gegeven over het Panel Deurbeleid. Het overleg werd voorgezeten door staatssecretaris voor Gelijke Kansen Bruno De Lille en adjunct-directeur van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding Patrick Charlier. Eerder was er op 22 maart overleg en uitwisseling van ervaringen geweest met het kabinet van de staatssecretaris.

Volgend op het overleg op 28 juni is een Protocol tegen discriminatie en voor veiligheid in het Brusselse Uitgaansleven opgesteld. *(Voor het Protocol, zie bijlage 4)*

8.3 Voorlichtingen op scholen

In 2013 heeft de secretaris van het Panel Deurbeleid in samenwerking met RADAR drie bijeenkomsten georganiseerd om met jongeren over discriminatie in het uitgaansleven te praten. Het thema werd geïntroduceerd aan de hand van een filmpje over een praktijktest in Eindhoven. Vervolgens werden in kleine groepjes met een gespreksleider persoonlijke ervaringen en vragen besproken over het onderwerp. Aan de hand van een opdracht in duo's gingen de leerlingen tot slot oplossingsgericht aan de slag met dit thema.

Tijdens de groepsgesprekken kwam er redelijk wat los. Het beeld dat in het filmpje naar voren kwam over discriminatie in het uitgaansleven, werd bevestigd door diverse jongeren. De methode bood hen de ruimte hun ervaringen te delen. Zo was een docent na afloop blij verrast te zien dat een van de jongeren, waarvan hij wist dat hij negatieve ervaringen had in het uitgaansleven, zijn ervaringen in de groep deelde en heel actief meedeelde aan de gesprekken. Dat had de docent hem nog niet eerder zien doen.

In totaal namen er 48 studenten in de leeftijd van 17 t/m 24 jaar deel aan bovenstaande bijeenkomsten.

8.4 Jaarlijkse bijeenkomst Panel Deurbeleid Rotterdam

De jaarlijkse bijeenkomst vond dit jaar plaats in Café de Beurs en werd gepresenteerd door Stand-up comedian Samir Figil. Dit keer heeft het Panel er bewust voor gekozen om ook de positie van de ondernemer en beveiligers nadrukkelijk te belichten. Naast Rob Quispel, teamleider Evenementen en Horeca Politie Rotterdam, vertelde ook Frank van Hese (eigenaar van Club BED en Club Vie) wat hij van de samenwerking met het Panel vond. Ook Gideon de Kok, eigenaar van een van de beveiligingsbedrijven die aan verschillende deuren in Rotterdam staat, kwam aan het woord over de inzet van bodycams aan de deur.

Afgezien van De Kok hem waren er dit keer opvallend meer beveiligers in het publiek, meer dan bij eerdere bijeenkomsten.

In totaal waren er ongeveer 50 gasten, waaronder beveiligers, ondernemers, mensen van de politie, gemeente en lokale politici. Het aantal jongeren bleef jammer genoeg laag. Dit is een aandachtspunt voor 2014.

8.5 Facebookpagina en promo-filmpje

In 2013 is een start gemaakt met het ontwikkelen van een facebookpagina. In de loop van 2013 werd duidelijk dat meldingen via sms nog maar sporadisch binnen komen. Tegenwoordig gebruikt iedereen whatsapp of social media zoals o.a. Facebook. Middels een facebookpagina biedt het Panel een extra mogelijkheid om te melden, maar kan ook meer bekendheid verwerven voor het Panel en de werkzaamheden als zodanig. Met facebook wordt ook een twitteraccount actief en een youtubekanaal.

Naast het ontwikkelen van een facebookpagina is er eind 2013 ook een promotiefilmpje gemaakt. Deze zal in de loop van maart 2014 via de facebookpagina, Twitter en youtube naar buiten worden gebracht.

8.6 Vervolg op sfeerbezoeken 2012

In 2012 zijn sfeerbezoeken gebracht aan de convenantpartners... (doel van de sfeerbezoeken). In 2013 zijn geen sfeerbezoeken uitgevoerd. N.a.v. de resultaten van de sfeerbezoeken in combinatie met het reguliere meldingen/klachtenbeeld van de aangesloten convenantpartners zijn een aantal horeca-inrichtingen gesprekken gevoerd over de oorzaken van de resultaten en mogelijke verbeteringen. Vanwege de positieve ervaringen is het plan om in het najaar van 2014 weer sfeerbezoeken uit te voeren.

8.7 Meelopen Horecare Politie Rotterdam

Tot slot heeft de secretaris van het Panel Deurbeleid ook in 2013 weer enkele keren meegelopen met een nachtdienst van de Rotterdamse horecare-dienst van de politie. Hierbij was het doel enerzijds participerende observatie van het Rotterdamse nachtleven en anderzijds de politie bewust maken van het panel deurbeleid en de omgang met jongeren die zich onterecht geweigerd voelen aan de deur.

9 Doelstellingen en verantwoording

Doelstellingen 2013	Gerealiseerd
50 meldingen in behandeling nemen	55 meldingen
Vergroten naamsbekendheid Panel; vergroten van het inzicht en de kennis in horecadiscriminatie en het nut van melden.	Meldingen Het aantal meldingen is in 2013 voor het eerst sinds jaren weer gedaald. Er valt niet te concluderen of het Panel minder bereikt wordt/bekend is, of dat er daadwerkelijk minder onterechte weigeringen zijn geweest. Bij een aantal zaken waar de afgelopen jaren veel meldingen over kwamen zou de ondernemer het deurbeleid wel concreet hebben veranderd. Ook werden er in 2012 sfeerbezoeken uitgevoerd die extra meldingen opleverden. In 2013 vonden geen sfeerbezoeken plaats. In 2014 zullen de sfeerbezoeken weer worden uitgevoerd. Tot slot lijkt ook de sms-dienst niet meer van deze tijd. Dit jaar kwamen er vrij weinig meldingen via sms binnen, wat logisch is omdat veel mensen tegenwoordig apps als Whatsapp gebruiken. Het Panel zal in de loop van 2014 starten met een meldingsmogelijkheid via Facebook. Gemeentelijk niveau - De secretaris van het Panel is in 2013 weer een aantal nachten met het horecare-team van de politie op pad geweest. Enerzijds om actief te wijzen op de mogelijkheid tot van doorverwijzing. Anderzijds om door participerende observatie meer zicht te krijgen op wat zich afspeelt in het uitgaansleven. Ook zijn er dit jaar visitekaartjes uitgedeeld onder de politieagenten (op eigen verzoek vanuit de politie) om het hen te vergemakkelijken mensen naar het Panel door te verwijzen. - Er zijn door het Panel 3 voorlichtingen georganiseerd om jongeren over discriminatie in het uitgaansleven te informeren. Hiermee werden 48 leerlingen bereikt. Een van de organiserende docenten heeft voorgesteld om jaarlijks een dergelijke voorlichting te geven voor ieder tweede leerjaar. Er moet nog worden bekeken wat de mogelijkheden zijn. - Op 11 december vond de jaarlijkse Panelbijeenkomst plaats in café Beurs. Hier kwamen rond de 50 mensen op af (van ondernemers, beveiligers, lokale politici, jongerenwerkers tot verschillende mensen vanuit de Rotterdamse politie). - Eind 2013 is een cameraploeg met presentator de straat op gegaan in Rotterdam om jongeren te vragen naar hun ervaringen in het Rotterdamse uitgaansleven en met onterecht geweigerd worden. Dit filmpje zal in de loop van 2014 samen met een facebookpagina gelanceerd worden. Landelijk niveau - Op 22 januari 2013 vond er een nationale conferentie plaats over discriminatie in het uitgaansleven, georganiseerd door het College voor de Rechten van de Mens in samenwerking met RADAR/Panel Deurbeleid Rotterdam (ongeveer 50 deelnemers uit het hele land). - In de loop van 2013 hebben er verschillende gesprekken plaatsgevonden met het Ministerie van Sociale Zaken om de mogelijkheden van bestuursrechterlijke aanpak van horecadiscriminatie te verbeteren. Europees niveau - In 2012 vonden er al diverse gesprekken plaats tussen RADAR/Panel Deurbeleid Rotterdam en Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding uit België om ervaringen uit te wisselen over de aanpak van discriminatie in de horeca. In het voorjaar van 2013 heeft

	dit geleid tot een gezamenlijk gesprek met medewerkers van Staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Bruno De Lille, bevoegd voor gelijke kansen. Op 28 juni vond het eerste horecabrede overleg plaats in Brussel waaraan mensen van de politie, de gemeente, ondernemers, OM en migrantenorganisaties deelnamen om discriminatie in het Brusselse uitgaansleven met elkaar te bespreken. Het Panel was hier aanwezig om meer te vertellen over de Nederlandse Panel-aanpak. Dit gesprek leidde tot een Protocol tegen discriminatie en voor veiligheid in het Brusselse Uitgaansleven (bijlage 4).
20 aangesloten bedrijven	21 aangesloten bedrijven
40 jongeren bereiken met een project	-Voorlichtingen op scholen (48 leerlingen) -Interview op FUNX Rotterdam
Focuspunten 2014	-In 2014 zal allereerst met het publiceren van deze jaarcijfers via Facebook een start worden gemaakt met de facebookpagina. Daarmee wordt ook het promofilmje uitgebracht en publicitaire aandacht worden gezocht. Ook wordt door FunX Rotterdam aandacht besteed aan discriminatie in het uitgaansleven en de rol van het Panel. Het panel wil meer jongeren bereiken en nieuwe wegen inslaan om ervaringen en kennis uit te wisselen. -In 2014 wordt weer een sfeerbezoek-onderzoek uitgevoerd. -In samenwerking met RADAR bekijkt het Panel de mogelijkheden om trainingen te geven aan de Rotterdamse beveiligers over deurbelid en sociale omgang aan de deur. -Het jaar zal weer worden afgesloten met een aansprekende jaarbijeenkomst, met daarbij focus op het aanspreken van jongeren/stappers.
Algemene opmerking	Het 'succes' van het Panel leek vorig jaar langzaam de aanwezige capaciteit voor werkzaamheden van het Panel te overstijgen. Tot 2013 bleven de meldingen jaarlijks stijgen en groeide de aandacht voor het Panel bij alle participanten in het Rotterdamse uitgaansleven (gemeente, politie, Koninklijke Horeca Nederland, jongeren) en spelers op nationaal en internationaal niveau met steeds meer vraag naar informatie-uitwisseling en advies. Bovenstaande heeft in 2013 geleid tot het besluit iemand ter extra ondersteuning aan te nemen voor 8 uur in de week gedurende een periode van 10 maanden. Daardoor kon het Panel in 2013 meer doen dan alleen klachtbehandeling, zoals in paragraaf 8 te lezen is. In 2013 is het aantal klachten voor het eerst in lange tijd gedaald wat ook wat werkdruk wegnam. In 2014 zal het Panel het vanaf maart weer moeten doen met de 18 uur die er standaard beschikbaar zijn voor de secretaris van het Panel. In 2014 zullen op basis van de huidige formatie dan ook keuzes moeten worden gemaakt in het kader van prioriteit, effectiviteit en haalbaarheid.

Bijlage 1: Het Panel Deurbeleid en convenantpartijen

1 Het convenant

Het Panel Deurbeleid werkt aan een discriminatievrij deurbeleid in het Rotterdams uitgaansleven en heeft daarin twee functies: het beoordelen van het deurbeleid van individuele horecaondernemers en het onderzoeken van meldingen over vermeende discriminatie in de horeca. Ze bestaat uit vertegenwoordigers van: Gemeente Rotterdam, Politie Rotterdam-Rijnmond, Koninklijke Horeca Nederland, Rotterdamse Jongerenraad en RADAR (bureau voor gelijke behandeling en tegen discriminatie).

Om discriminatievrij deurbeleid te bevorderen toetst het Panel het deurbeleid van een ondernemer. Wanneer het deurbeleid van een horecaondernemer voldoet, dan kan hij of zij convenantpartner worden. De ondernemer sluit het convenant af met de burgemeester van Rotterdam en de Korpschef van Politie Rotterdam Rijnmond. Het convenant wordt uitgewerkt in afspraken tussen het Panel en de horecaondernemer, om discriminatie in het Rotterdamse uitgaansleven te bestrijden. Sinds de start van het Panel in 2002 hebben 14 ondernemers het convenant ondertekend. Momenteel zijn er 10 ondernemers aangesloten⁸ bij het Panel, wat eind 2012 neerkomt op 21 ondernemingen. Het Panel vraagt iemand met een melding altijd eerst zelf naar het meldingsspreekuur van de discotheek te stappen. Komen die twee partijen er niet uit, dan beoordeelt het Panel Deurbeleid de melding. Bij stelselmatige discriminatie informeert het Panel de burgemeester.

Horeca-exploitanten zijn verantwoordelijk voor hun eigen deurbeleid. Ze moeten regels opstellen en handhaven. Om convenantpartner te worden van het Panel Deurbeleid moet het deurbeleid voldoen aan de volgende eisen:

1. Iedereen krijgt op basis van dezelfde regels al dan niet toegang tot de Rotterdamse discotheek;
2. Die regels, bijvoorbeeld over kleding (dress-code) of leeftijd, moeten duidelijk en eenduidig omschreven zijn.
3. De regels bevatten geen enkele vorm van discriminatie op basis van leeftijd, afkomst, huidkleur, geloof of seksuele geaardheid.
4. Het deurbeleid moet aan de buitenzijde van de discotheek, bij de entree, duidelijk te lezen zijn;
5. Als je niet naar binnen mag, moet je duidelijk te horen krijgen waarom dat is. De beveiliging wijst dan bovendien op het meldingsspreekuur van de discotheek en het bestaan van het Panel.
6. De exploitanten/discotheekhouders houden wekelijks spreekuur waar je om uitleg kunt vragen als je geweigerd bent.

2 Rollen van de partners

Gemeente

De burgemeester kan de vergunning tijdelijk of voor onbepaalde tijd geheel of gedeeltelijk intrekken of wijzigen indien de houder van de inrichting zich schuldig maakt aan discriminatie naar ras, geslacht of seksuele geaardheid (art. 2.3.6, lid 4 sub e van de Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam). In de afgelopen 5 jaar is het middel bestuurlijke waarschuwing niet uit kast gehaald. De noodzaak van inzet van dit middel was (nog) niet aanwezig. Wel werd de Burgemeester door het panel formeel geïnformeerd dat entreedifferentiatie bij toegang tot horecagelegenheden leidde tot meldingen. Dat is ook enkele keren door de Burgemeester, zowel schriftelijk als in mondeling overleg bij de horecaondernemers aan de orde gesteld. Alle meldingen werden in overleg tussen

⁸ Door de jaren heen zijn er wel verschuivingen geweest in verband met clubs die failliet zijn gegaan en/of van eigenaar zijn veranderd.

klager en ondernemer of door middel van een gesprek van het Panel met de ondernemer opgelost. Dat de mogelijkheid van een bestuurlijke maatregel op de achtergrond bestaat heeft wellicht wel meegeholpen bij het via overleg oplossen van meldingen. De vertegenwoordiger vanuit de gemeente is **in die hoedanigheid** ook voorzitter van het Panel.

Koninklijke Horeca Nederland

De horecaondernemer verplicht zich, uitsluitend functionele eisen te stellen aan de gast. Deze functionele eisen zijn gebaseerd op de wet, een overeenkomst of het bedrijfsbeleid van de ondernemer, binnen de grenzen die de wet stelt. De ondernemer stelt een eigen deurbeleid op dat transparant en controleerbaar is. Dit beleid wordt door het Panel Deurbeleid aan de criteria van het Rotterdamse deurbeleid getoetst. De horecaondernemer zal de beveiligingsmedewerkers instrueren op welke wijze discriminatie bij het toegangsbeleid kan worden voorkomen.

Om het belang te behartigen van de individuele ondernemer, nemen twee vertegenwoordigers van Horeca Nederland deel aan het Panel. Om de objectiviteit van deze vertegenwoordiging te waarborgen, ligt deze rol in handen van horecaondernemers die zelf geen deurbeleid hebben. De Koninklijke Horeca Nederland brengt vak- en branchekennis met zich mee. Behalve deelname aan vergaderingen van het Panel, voert zij ook werkzaamheden uit zoals het contact onderhouden en gesprekken voeren met de horecaondernemers.

Politie

Uitgangspunt is dat de politie iedere melding over discriminatie serieus neemt en ter zake in beginsel altijd aangifte opneemt. De politie zal, wanneer er sprake is van een aangifte, binnen redelijke termijn en op gebruikelijke wijze onderzoek doen door de betrokken partijen te horen. In geval er een onderzoek wordt ingesteld, overlegt de politie met de Officier van Justitie, belast met discriminatiezaken. Indien er aanleiding toe bestaat zal de politie door middel van een bestuurlijke rapportage de burgemeester informeren. De politie reageert alert op meldingen met betrekking tot discriminatie door horeca-inrichtingen. De politie is op drukke uitgaansavonden, op grond van informatie en daar waar nodig, zichtbaar en opvallend aanwezig. Vanuit de politie wordt aan het Panel deelgenomen door de contactfunctionaris discriminatie.

RADAR

RADAR participeert vanwege de deskundigheid op het gebied van herkennen van discriminatie en discriminatiebestrijding. RADAR wordt vertegenwoordigd door diens directeur die sinds het begin van het Panel betrokken en mede-initiatiefnemer is. RADAR speelt onder andere een belangrijke rol in de klachtbehandeling en heeft op momenten dat er geen panelsecretaris was, deze taak grotendeels op zich genomen. Verder voegt RADAR een brede en uitgebreide kennis en ervaring aan het Panel toe wat betreft gelijke behandeling en discriminatiewetgeving. Radar ziet samen met de politievertegenwoordiger, nauwlettend toe op de noodzaak of mogelijkheid voor een klager, om een ander traject te bewandelen (aangifte; melding bij het College voor de Rechten van de Mens).

Rotterdamse Jongeren Raad (RJR)

RJR is vanuit de deskundigheid over en betrokkenheid bij Rotterdamse jongeren sinds 2002 lid van het Panel. RJR heeft veel contact met jongeren en ruime kennis van de achterban. Echter in 2013 is de RJR officieel opgeheven. In 2014 zal worden gezocht naar een andere Rotterdamse jongerenvertegenwoordiger.

Secretaris

Voor de behandeling en monitoring van meldingen, het structureel onderhouden van contacten met convenantpartijen, de werving van nieuwe convenantpartners, het organiseren van bijeenkomsten en natuurlijk vergaderingen, werkt het Panel sinds 2002 met een secretaris die deze taken op zich neemt. De financiering voor een secretaris was echter niet altijd structureel op hetzelfde niveau. Zo

was er in het begin ruimte voor een secretaris voor 28 uur. Tussen november 2009 en september 2010 was er überhaupt geen panelsecretaris en werd een van de basistaken, namelijk klachtbehandeling, waargenomen door de klachtbehandelaars van RADAR.

Sinds september 2010 beschikt het Panel over een secretaris die voor 18 uur beschikbaar is. Deze constructie wordt ook in 2014 voortgezet.

3 Convenantpartijen 2013:

- Baja Beachclub
- BED
- Blender
- Breakaway
- Café Beurs
- Café Fout
- Café 't Fust
- Café Plein
- Cinema
- Club Vie
- Coconuts
- Corso
- Het Witte Huis/Elit
- Get Back
- Hollywood Music Hall
- Kleine Après Skihut
- Saint Tropez
- Sorbonne
- The Thalia Lounge
- The VIP Room
- Vief en Vuig

Driekwart van weigeringen is om afkomst

Klachten. Er zijn vorig jaar meer meldingen binnengekomen bij het Rotterdamse Panel Deurbeleid, waarvan ruim driekwart op basis van afkomst.

Bij het Rotterdamse Panel Deurbeleid, dat zich richt op het verminderen van discriminatie aan de deuren van horeca in de Maasstad, zijn het afgelopen jaar 98 klachten binnengekomen. Dat zijn er wederom meer dan het jaar ervoor. In meer dan driekwart van de meldingen (77 procent) was er sprake van een gevoel van discriminatie op basis van herkomst. Deze gegevens zijn te lezen in het jaarverslag over 2012.

Volgens Shannah Spoelstra, secretaris van Panel Deurbeleid, heeft de stijging van het aantal meldingen ook te maken met het feit dat meer Rotterdammers bekend zijn geraakt met het panel. "Er is de afgelopen tien jaar eigenlijk steeds sprake geweest van groei. Dat kan ook komen omdat we steeds actiever worden in het veld. Zo loopt de politie op uitgaansavonden rond met kaartjes van het Panel Deurbeleid. Mensen accepteren het denk ik nu minder snel als ze onterecht worden geweigerd."

Schrikbarend is het aantal personen dat horecagelegenheden niet inkwam op basis van herkomst. Dat was ruim driekwart van de meldingen, tegenover de helft in 2011. Spoelstra: "Dat komt omdat er in eerdere jaren meer klachten binnenkwamen over geslachtsvoorkeur, zoals entreediffe-

Reden voor klachten

1. AFKOMST 77% • 2. ONBEKEND 8% • 3. GESLACHT 7% • 4. OVERIG 5% • 5. SEKSUELE GERICHTHEID 2% • 6. LEEFTIJD 1%

rentatie, dan vorig jaar. Maar zolang daar geen wet voor komt, kunnen wij er weinig aan doen. Discriminatie op basis van herkomst is bovendien waar wij ons het meest mee bezig houden."

Tijdens de sfeerbezoeken, die in het kader van het tienjarig bestaan werden georganiseerd, ondervond het Panel in levende lijve hoe er soms gediscrimineerd wordt aan de deuren van sommige horecagelegenheden. "Het is geen stellig bewijs, maar het is een opvallende uitkomst dat uitsluitend allochtone, mannelijke koppels, werden geweigerd", valt te lezen in de jaarrapportage.

Het Panel Deurbeleid gaat het komende jaar vooral alert blijven op trends, meer samenwerken met soortgelijke organisaties en trainingen geven aan beveiligers. "Dan kunnen we ze er zelf op wijzen welke vooroordelen ze misschien hebben", aldus Spoelstra.

NIKKI VEERBEEK
reporter.rot@metronieuws.nl

1. Plenaire gedeelte

Welkomstwoord ondervoorzitter van het College (Piet van Geel)

Piet van Geel schetst kort een beeld van de aanpak van horecadiscriminatie in Nederland de afgelopen decennia. Zo voerde antidiscriminatie bureau Utrecht al in 1988 praktijktests uit bij horecagelegenheden waaruit bleek dat allochtone bezoekers veel moeilijker binnen kwamen. 25 Jaar later is er veel beleid gemaakt, maar de situatie is slechts ten dele verbeterd. Er zijn veel mogelijkheden om individuele klachten te melden, maar er is geen structurele oplossing gevonden voor het probleem. Met de combinatie van aanwezigen die vandaag aanwezig zijn moeten we een stap verder komen. Hierbij is het nodig om verder te denken dan de middelen die al eerder in Nederland zijn toegepast. Ter inspiratie geeft hij een aantal voorbeelden uit andere landen:

- In Amerika lijkt de tolerantie voor horecadiscriminatie veel lager te zijn; getuige de rechtszaken die daar tegen clubs worden aangespannen worden en geweigerde klanten die demonstraties voor die clubs organiseren
- In Zweden worden door de equality ombudsman praktijktests uitgevoerd, welke daarna aan de rechtbank worden voorgelegd. Bij sommige zaken is zelfs succesvol doorgeprocedeerd tot de hoge raad.
- Equality and Anti-Discrimination Ombud in Noorwegen hebben ondernemers aangeschreven om duidelijke richtlijnen te maken die worden gebruikt bij de afwijzing van een gast. Deze moeten aan alle medewerkers, ook de nieuwe, worden gecommuniceerd. Ook hebben zij aanbevolen dat wie portier wil worden, eerst getraind moet worden in de werking van discriminatie, zodat zij daar bewust mee kunnen omgaan.
- In Finland kan het equality board na herhaaldelijke klachten een dwangsom opleggen aan horecagelegenheden.
- In België hebben portiers een vergunning nodig die ze snel kunnen verliezen bij discriminatoir deurbeleid.

Introductie Hasib Moukaddim, directeur Samenwerkingsverband van Marokkaanse Nederlanders (SMN).

Hasib Moukaddim vertelt uit eigen perspectief hoe hij horecadiscriminatie heeft ervaren in zijn jeugd en welke structurele problemen daar aan ten grondslag liggen. Zijn ervaringen stammen uit midden en eind jaren 90 uit de omgeving Lochem en Wieren. Wanneer hij uitging met vrienden was het noodzaak om strategisch te werken te gaan om toch ergens binnen te kunnen komen. Bijvoorbeeld door heel vroeg te gaan wanneer het nog rustig was. Volgens hem discrimineren sommige portiers bewust: hij heeft hen horen opscheppen over de type smoesjes waarmee ze allochtone jongeren weigeren. Maar ook in het onvermogen van portiers om bij allochtone jongeren naar het individu te kijken. Zo maakte hij mee dat hij opeens werd geweigerd bij een gelegenheid waar hij vaker kwam omdat een week daarvoor een andere Marokkaanse jongen voor problemen had gezorgd. Ook het uitgaanspubliek zelf speelt een rol volgens Hasib Moukaddim. Wanneer autochtone jongeren niet meer naar clubs gaan als er daar meer allochtone jongeren zijn, geeft dit weer een stimulans aan eigenaren en portiers om allochtone jongeren sneller te weigeren. Sinds de jaren dat hij zelf uitging is er niets veranderd. Hij hoort nog steeds dezelfde verhalen van jongeren van SMN Zij horen dezelfde smoezen om niet binnengelaten te worden: kleding, lidmaatschap of een besloten feest. Dit maakt hem moedeloos. Wanneer horeca-eigenaren geen actievere rol gaan innemen is het onmogelijk om iets te bereiken. Hoe kunnen we hen over de streep trekken?

Panel of bestuurlijke aanpak?

Panel Rotterdam (Shannah Spoelstra, RADAR) en gemeente Amsterdam (Simon Bontekoning, gemeente Amsterdam) presenteren hun aanpak. (beide powerpoint presentaties staan in de bijlage)

Shannah Spoelstra

Shannah Spoelstra schetst de aanloop en geschiedenis van Panel deurbeleid Rotterdam. Horecadiscriminatie is al lang een bekend probleem in Rotterdam. In 1996 dienden 30 stappers een klacht tegen de Baya Beach club in. Er zijn toen praktijktests ingezet die het beeld bevestigden dat allochtone stappers veel minder snel binnen kwamen. De burgermeester heeft clubs toen gedreigd met sluiting wanneer er niets zou veranderen. In 2000 is de burgermeester met clubs en stappers in gesprek gegaan. Dit heeft geresulteerd in de oprichting van het panel deurbeleid. Op dit moment zijn er 9 horeca-eigenaren die samen 22 gelegenheden vertegenwoordigen aangesloten bij het panel. Wanneer er klachten binnenkomen bij het panel proberen zij te bemiddelen met de klager en de clubeigenaar. Als de klacht niet naar tevredenheid van de klager is afgehandeld helpt het panel wanneer de klager aangifte wil doen. Het aantal klachten is tijdens het 10 jarige bestaan van het panel gegroeid. Wat niet perse duidt op een toename van horecadiscriminatie maar eerder op een grotere bekendheid van de meldingsmogelijkheden. Uit het publiek wordt de vraag gesteld of panels een structurele oplossingen bieden of dat het vooral een middel is om individuen bij te staan.

Simon Bontekoning

In Amsterdam is besloten om te stoppen met het panel. De reden hiervoor was het aantal deelnemende horecagelegenheden (portierzaken) lang niet het aanbod van horeca in de stad dekte. De aanmeldingen kwamen nooit verder dan 30. Dit terwijl er 50 nachtzaken zijn in de stad met portier en nog eens 200 avondzaken die in het weekeind ook vaak een portier hebben. In 2010 is een mystery guest onderzoek gedaan op instigatie van het OM en uitgevoerd door de politie. Hieruit bleek dat er op grote schaal sprake was van discriminatie bij de toegang. Er werd geconcludeerd dat het panel onvoldoende effectief was. Waarop besloten werd een beleid te ontwikkelen: de bestuurlijke aanpak. Deze werkwijze wordt nu uitgerold en kent drie stappen. 1. Wanneer er veel meldingen zijn wordt er gesproken met de ondernemer welke acties hij/zij gaat ondernemen om dit te verbeteren en welke deurregels ze hanteren. 2. Wanneer de klachten voortduren wordt een onafhankelijke onderzoeksbureau ingeschakeld. Dit bureau onderzoekt door middel van mystery guests of er nog steeds sprake is van discriminatie en checkt ook de mogelijke gegeven redenen aan de deur om te weigeren (bv te vol binnen) op juistheid. Wanneer blijkt dat een gelegenheid discrimineert kan besloten worden om de zaak (tijdelijk) te sluiten. In de loop van 2012 / 2013 zal duidelijk worden hoe deze werkwijze (kunnen sanctioneren) zal gaan werken. In het publiek wordt opgemerkt dat er niet overal met exploitatievergunningen wordt gewerkt wat de mogelijkheden beperkt.

2. Uitkomsten van de drie workshops

Dilemma's

-Belangen politie. De politie heeft meerdere taken. Zoals ordebewaking en bijstand verlenen (bijvoorbeeld aan gediscrimineerden). Om de orde te bewaken is het vaak nodig om goede contacten met portiers te onderhouden. Portiers kunnen helpen om bijvoorbeeld een verdachte van een vechtpartij aan te wijzen. Of zelfs in een dreigende situatie een helpende hand toereiken. Dat maakt het soms lastig voor sommige politieagenten om hen aan te spreken op discriminatoir deurbeleid. Verder werd door een van de deelnemer als probleem aangemerkt dat wijkagenten horeca in zijn werkgebied vaak niet lang op dezelfde positie blijven. Hen bewuster maken van

discriminatie vergt daarom een voortdurende investering.

-De strafrechtelijke aanpak loopt vaak spaak. Omdat er sprake moet zijn van opzettelijke discriminatie is het lastig om het bewijs rond te krijgen.

Inspiratie

Er werd nut gezien in de volgende acties:

Bestuurlijke actie

-Zo mogelijk vaker gebruik maken van een bestuurlijke aanpak. Dat vraagt wel een goede voorbereiding, maar kan effectiever zijn dan een strafrechtelijke aanpak. Een kleine boete, ten gevolge van een strafrechtelijke aanpak, maakt vaak weinig indruk, maar een tijdelijke sluiting kost een eigenaar veel geld.

Professionaliteit politie/portiers

Hiervoor werden goede voorbeelden aangereikt:

-Training voor politie agenten. In Amsterdam zijn 2000 agenten getraind op het herkennen van discriminatie in 2005-2007. Deze training is in 2011 herhaald alleen dan per bureau op maat. Dit resulteerde o.a. in een betere herkenning van discriminatie en een stijging van politieregistraties.

-Tamara de Jong (eigenaar van club de Blender) ging er in haar inleiding op in hoe zij haar portiers van club de Blender instrueerde. Hierbij gaat het erom dat de portiers nooit zomaar weigeren maar altijd eerst het gesprek aan gaan met de klanten. Op die manier proberen zij te voorkomen dat ze niet op hun eerste, mogelijk discriminerende, intuïtie afgaan maar altijd checken of afwijzing terecht is. Volgens Tamara de Jong helpt het dat er vrouwen aan de deur staan; dit roept minder agressieve reacties op. Het gesprek aangaan kost tijd en daarom hebben ze relatief veel personeel voor de deur staan. Haar punt is dat je met goed deurbeleid problemen binnen voorkomt, zodat het zichzelf terug verdient.

Positief belonen van horeca-eigenaren

-Het positief belonen van horeca-eigenaren. Dit kan verschillende vormen hebben. Bijvoorbeeld een website waarop de uitslagen komen van clubs die positief scoren op sfeertesten. Op een dergelijke site zouden ook horecabezoekers hun mening kunnen geven over de uitgaansgelegenheden.

Een andere suggestie binnen het bestuurlijke model is dat horecagelegenheden die goed scoren op deurbeleid (tijdelijk) een vergunning krijgen voor bijvoorbeeld langere openingstijden.

Toekomst:

De dagvoorzitter schetst op hoofdlijnen de opbrengst van de dag:

- Er moet een plaats komen, wellicht op een website, waarop ontwikkeld materiaal (voorlichting, methodiek, etc) en goede praktijken centraal kunnen worden geplaatst, zodat iedereen erbij kan. Mogelijk zou de Koninklijke Horeca Nederland of de VNG hier een rol in kunnen vervullen.
- Het verder ontwikkelen van bestuurlijke sancties. Wellicht kan de VNG een rol spelen om bij diverse soorten vergunningen (exploitatie en horecavergunningen) uit te werken welke sancties er mogelijk zijn, in een vorm die niet disproportioneel is. Verder kunnen de Amsterdamse ervaringen in de nabije toekomst worden gedeeld.
- Voor dat je het over sancties hebt, moet je de positieve mogelijkheden verder uit werken. Daarbij zouden in ieder geval horecabedrijven en Horeca Nederland bij betrokken moeten zijn. Daarbij gaat het om het ontwikkelen van kwaliteitsbeleid, waarin ook afwezigheid van discriminatie een punt is, bijvoorbeeld in de vorm van een keurmerk. Ook is te denken aan het belonen van goed gedrag (langer open), een 'IENS-achtige' website of prijzen voor sfeervolle uitgaansgelegenheden, enzovoorts.

- Vooroordeel en stereotypering leeft bij een veel groter publiek. Oppassen voor symptoombestrijding en het eigenlijke probleem niet aanpakken. Experts erbij betrekken, hoe je dit tegen kan gaan. Alleen door wettelijke maatregelen en handhaving? Daarbij ook betrekken dat relatief groot aantal allochtone jongeren zich (m.n. tegen vrouwen) slechts gedraagt in het uitgaansleven.

Deelnemers zijn erover eens dat het niet nuttig is om een blauwdruk voor het tegengaan van discriminatie te ontwikkelen op nationaal niveau die dan op regionaal niveau toegepast kan worden. Hiervoor zijn de verschillen in de regionale context te groot. Wel lijkt het nuttig om te bezien of er op nationaal niveau iets kan worden gedaan op de bovengenoemde onderwerpen.

Om echt actie te ondernemen is het van belang dat vertegenwoordiging van verschillende partijen hiermee verder gaan. Het ministerie SZW is bereid om dit te coördineren. De volgende mensen hebben zich hiervoor opgegeven:

- Margreet Zeemring: Ministerie SZW
- Monique Tabak: Nationale Politie, eenheid Amsterdam
- Gina Plaggenborg: Ieder1 gelijk, Bureau gelijke behandeling Gelderland Zuid
- Cyriel Triesscheijn: RADAR
- Simon Bontekoning: Bestuursdienst Gemeente Amsterdam
- Arja Kruis: Bureau Gelijke Behandeling Flevoland
- Piet van Geel en Claartje Thijs: College voor de Rechten van de Mens
- Hans Kant: Koninklijke horeca Nederland
- Rob Quispel: Nationale Politie, eenheid Rotterdam

Gezocht wordt naar iemand die vanuit de VNG kan deelnemen. Hierbij wordt de naam van Renske Steenbergen genoemd.

Bijlage 4:

PROTOCOL TEGEN DISCRIMINATIE EN VOOR VEILIGHEID IN HET BRUSSELSE UITGAANSLEVEN

DOELSTELLING

Elke week bezoeken veel mensen met plezier de bars en discotheken in Brussel. Naast de economische impact die dit teweegbrengt, maakt dit bruisende nachtleven het mogelijk mensen te benaderen en zo de sociale cohesie te bevorderen. Een positief uitgangsklimaat is ook erg belangrijk voor het imago en de reputatie van Brussel als hoofdstad van België en van Europa.

Nochtans wordt dit imago soms aangetast door discriminatie op basis van etnisch culturele achtergrond. Slachtoffers van discriminatie durven niet of weten niet hoe deze vormen van discriminatie aan te kaarten. Bovendien worden ze niet altijd serieus genomen. Ze verliezen daardoor hun vertrouwen in het systeem.

Anderzijds dragen uitbaters en portiers een verantwoordelijkheid tegenover hun klanten en staat veiligheid in het uitgaansleven centraal. Een optimale samenwerking met de politie, ingebed in de lokale context, is daarbij van groot belang. De sector moet makkelijker beroep kunnen doen op de politie om veiligheidsproblemen efficiënt op te lossen.

Regelgevingen op zich zijn niet voldoende om een positief klimaat in het nachtleven te garanderen. Een actief sensibiliseringsbeleid en een mentaliteitswijziging zijn nodig om een uitgaansleven te creëren dat toegankelijk is voor iedereen. In overleg met de horecasector, de politie, de gemeenten, de portiers, het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (Centrum), wil het Brussels Hoofdstedelijk Gewest discriminatie aan de ingang van discotheken daadwerkelijk aanpakken.

De ondertekenaars van dit protocol tegen discriminatie en voor veiligheid en diversiteit in het uitgaansleven geven een duidelijk signaal dat zij zich engageren om de bestaande regelgevingen actief toe te passen.

Het doel van dit protocol is het overleg tussen de verschillende partijen te stimuleren. Op deze manier zal de kwaliteit en het imago van het Brusselse uitgaansleven verbeteren.

Het wettelijk kader van dit protocol:

- Wet van 30-7-1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden (zoals gewijzigd door de wet van 10-5-2007)
- Wet van 10-5-2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie
- Wet van 10 april 1990 op de bewakingsdiensten, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten
- Koninklijk Besluit van 15 maart 2010 tot regeling van bepaalde methodes van bewaking

ENGAGEMENT

1. De horeca-sector (uitbaters en portiers) verbindt zich ertoe er alles aan te doen om niet te discrimineren - direct of indirect - noch in te gaan op discriminerende vragen, noch discriminatie of intimidatie te tolereren, op grond van onder meer nationaliteit, zogenaamd ras, huidskleur, afkomst of nationale of etnische afstamming, geloof of levensbeschouwing
2. De horeca-sector zal een deurbeleid uitwerken en objectieve toegangsvoorwaarden (wat is toegelaten, wat niet?) bepalen. De horecasector past gelijke behandeling toe binnen zijn huisregels bijvoorbeeld door de toegangsvoorwaarden aan de ingang van de discotheek en/of op hun website te afficheren, of door de redenen van weigering duidelijk te communiceren aan de ingang.
3. De ondertekenaars zullen een contactpersoon aanduiden die zich met de problematiek bezighoudt en die kan gecontacteerd worden door de andere partijen. Deze contactpersoon zal deelnemen aan het overleg.
4. De ondertekenaars engageren zich om zesmaandelijks een vergadering bij te wonen om een dynamisch en positief deurbeleid te bewerkstelligen. Tijdens deze vergaderingen zal het mogelijk zijn de moeilijkheden,

noden van de partijen en concrete incidenten te bespreken. Deze vergaderingen zullen worden voorgezeten door het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding.

5. Als de omstandigheden het mogelijk maken, zal de politie proactief aanwezig zijn in de directe omgeving van bars en discotheken om preventief te kunnen optreden en om sneller te kunnen ingrijpen zodat eventuele veiligheidsproblemen opgelost worden.
6. Als de politie een klacht wegens discriminerende feiten ontvangt, zal ze erover waken dat de klacht goed opgetekend wordt in een proces-verbaal en dat eraan het noodzakelijke gevolg gegeven wordt.
7. De ondertekenaars zullen incidenten melden aan het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding. Het Centrum zal bij de behandeling van de meldingen eerst in dialoog gaan met de verschillende partijen om een minnelijke regeling of onderhandelde oplossing te bereiken. De partijen engageren zich om – wanneer het probleem niet onmiddellijk opgelost kan worden – de personen die het slachtoffer menen te zijn van discriminatie door te verwijzen naar de meldingsprocedure van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding.
8. Het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding engageert zich ertoe om ondersteuning te bieden met bijvoorbeeld vormingen, informatie of advies voor de ondertekenaars omtrent de antidiscriminatiewetgeving.
9. Nieuwe ondertekenaars kunnen zich aansluiten door eenvoudige schriftelijke vraag aan het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, Koningstraat, 138 in 1000 Brussel. Actoren die uit het protocol wensen te stappen kunnen dit schriftelijk met een brief gericht aan het Centrum.

Brussel, 4 oktober 2013.

De ondertekenaars:

de uitbaters

de bewakingsfirma

de politie

de gemeenten

het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding

het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Datum

WOENSDAG 11 DECEMBER 2013

Tijdstip

17.00-19.30 UUR

Locatie

CAFÉ BEURS KRUISKADE 55 R'DAM

"Alleen voor vaste klanten!"

Veiligheid belangrijker dan correct deurbeleid?

Programma

O.l.v. host/stand-up comedian Samir Fighil

INLOOP 17.00

WELKOM 17.30

AAN HET WOORD: DE ONDERNEMER 17.40

Frank van Hese (o.a. van BED)

PANEL 2013 EN VERDER 17.50

Margreet Anceaux (Voorzitter Panel Deurbeleid Rotterdam)

INTERACTIEVE DISCUSSIE 18.00

AAN HET WOORD: DE POLITIE 18.30

Rob Quispel (Teamleider Evenementen en Horeca Politie R'dam-Centrum)

AFSLUITING 18.40

BORRELTIJD 18.50

EINDE 19.30

Aanmelden?

MAIL NAAR: INFO@PANELDEURBELEIDROTTERDAM.NL